

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ 6-8, 45444-ΙΩΑΝΝΙΝΑ
☎ 26510 27475/31323
E-mail: tee_ioan@tee.gr

Ιωάννινα, 06.07.2023
Αρ. πρωτ.: 657

ΠΡΟΣ:

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού
Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας
Πατησίων 147 – Τ.Κ.: 112 51 - ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Επιστημονικές παρατηρήσεις του ΤΕΕ Τμήματος Ηπείρου για την: Μελέτη 11α: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Ηπείρου και Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (μέρους)/ Δυτικό Τμήμα»

1. Εισαγωγή/ Αναφορά στην περιοχή μελέτης

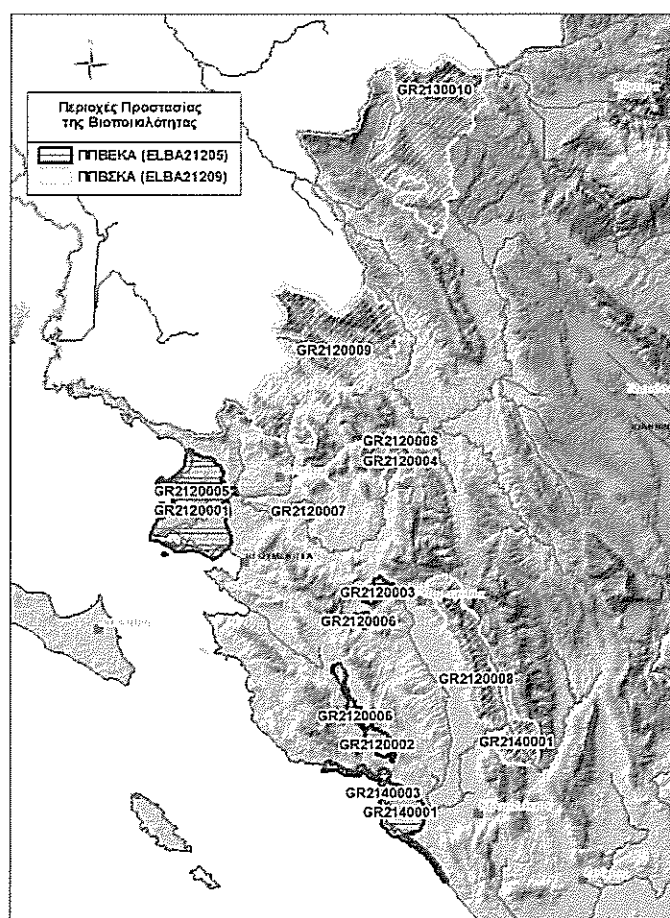
Η αρχή του χωροταξικού σχεδιασμού γίνεται στην Ελλάδα στις αρχές του 2000 με την έγκριση των πρώτων Περιφερειακών Σχεδίων. Αντίστοιχα, η αντιμετώπιση του προβλήματος έλλειψης Προεδρικών Διαταγμάτων σε πολλές περιοχές Natura 2000 της χώρας, εκκίνησε με την ανάθεση -σταδιακά, έως τον Φεβρουάριο του 2019- εκπόνησης Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών, οχτώ χρόνια μετά από την θέσπιση (Ν. 3937/2011, ΦΕΚ 60/Α/31-3-2011) του εθνικού καταλόγου των 239 περιοχών, Τόπων Κοινοτικής Σημασίας που χαρακτηρίζονται ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης του Δικτύου Natura 2000,.

Οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) και εν συνεχεία τα Σχέδια Διαχείρισης (ΣΔ) και τα Προεδρικά Διατάγματα (ΠΔ) που θα προκύψουν μετά την έγκριση των πρώτων, απαντούν στην έλλειψη καθεστώτος προστασίας των Περιοχών Natura, καθώς απουσίαζε από αυτές ο καθορισμός και η διαβάθμιση ζωνών προστασίας, η εξειδίκευση των χρήσεων γης, τα μέτρα, τα έργα, οι δράσεις και η παρακολούθηση των περιοχών, για την ικανοποιητική διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων. Κατά συνέπεια η εκπόνηση των ΕΠΜ, κρίνεται αναγκαία και απαραίτητη, για να επιτευχθούν η προστασία και η διαχείριση ευαίσθητων οικοσυστημάτων έστω και καθυστερημένα, δεδομένου του γεγονότος ότι η Ευρωπαϊκή Περιβαλλοντική Οδηγία 92/43/ΕΚ για τους οικοτόπους χρονολογείται από το 1992, περίπου τριάντα χρόνια πριν. Υποδεχόμαστε ως εκ τούτου θετικά τη Μελέτη 11: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Ηπείρου και Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. (μέρους)»

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται στη δυτική ηπειρωτική Ελλάδα. Περιλαμβάνει εικοσιπέντε (25) περιοχές του Δικτύου Natura 2000, που κατανέμονται στις Περιφέρειες Ηπείρου (κυρίως), Δυτικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας (πολύ μικρό τμήμα) και ειδικότερα, στις Περιφερειακές Ενότητες

Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Πρεβέζης, Γρεβενών και Τρικάλων. Δομείται και εξετάζεται ως δύο διακριτά τμήματα. Το Ανατολικό, στο οποίο εντάσσονται δεκατρείς (13) περιοχές και το Δυτικό με δώδεκα (12) περιοχές. Στο Δυτικό, για το οποίο στην παρούσα αναφορά θα υποβάλουμε εν' συνεχεία παρατηρήσεις, επισημάνσεις και προτάσεις, από την ομαδοποίηση των δώδεκα περιοχών με κριτήρια, διακεκριμένα γεωμορφολογικά και τοπικά στοιχεία, αλλά και διαφορετικού βαθμού και τύπου πιέσεις, απειλές και ανθρωπογενείς επιδράσεις, προκύπτουν δύο διακριτές περιοχές προστασίας βιοποικιλότητας (Π.Π.Β.).

- Μία ΠΠΒ με την ονομασία «σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Εκβολών Καλαμά και Αχέροντα, ελών Καλοδικίου, Μαργαριτίου, Καρτερίου, λιμνών Προντάνης και Λιμνοπούλας και θαλάσσιας ζώνης από Πάργα έως Ακρωτήριο Αγ. Θωμά» και διακριτικό τίτλο ΠΠΒΕΚΑ.
- Μία ΠΠΒ με την ονομασία «σύνθετη περιοχή προστασίας της Βιοποικιλότητας Στενών Καλαμά, Αχέροντα και Παρακαλάμου, ορεινών όγκων Παραμυθιάς, Τσαμαντά και Δούσκου και λίμνης Ζαραβίνα» και διακριτικό τίτλο ΠΠΒΣΚΑ.

Διακριτικός Τίτλος ΠΠΒ	Κωδικός ΠΠΒ	Ονομασία ΠΠΒ	Περιοχή Natura 2000	Ονομασία Περιοχής Natura 2000	Τύπος
ΠΠΒΕΚΑ	ELBA21205	σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Εκβολών Καλαμά και Αχέροντα, ελών Καλοδικίου, Μαργαριτίου, Καρτερίου, λιμνών Προντάνης και Λιμνοπούλας και θαλάσσιας ζώνης από Πάργα έως Ακρωτήριο Αγ. Θωμά	GR2120001	Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά	ΕΖΔ
			GR2120002	Έλος Καλοδίκι	ΕΖΔ
			GR2120003	Λίμνη Λιμνοπούλα	ΕΖΔ
			GR2120005	Υγρότοπος εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι	ΖΕΠ
			GR2120006	Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη	ΖΕΠ
			GR2140001 (Εκβολές)	Εκβολές Αχέροντα (από Γλώσσα έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα	ΕΖΔ
			GR2140003	Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), ακρ. Κελαδίου-Αγ. Θωμάς	ΕΖΔ

Διακριτικός Τίτλος ΠΠΒ	Κωδικός ΠΠΒ	Ονομασία ΠΠΒ	Περιοχή Natura 2000	Ονομασία Περιοχής Natura 2000	Τύπος
ΠΠΒΣΚΑ	ELBA21209	σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Στενών Καλαμά, Αχέροντα και Παρακαλάμου, ορεινών όγκων Παραμυθιάς, Τσαμαντά και Δούσκου και λίμνης Ζαραβίνα	GR2120004	Στενά Καλαμά	ΕΖΔ
			GR2120007	Στενά Παρακαλάμου	ΖΕΠ
			GR2120008	Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα	ΖΕΠ
			GR2120009	Όρη Τσαμαντά, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη	ΖΕΠ
			GR2130010	Όρος Δούσκου, Ωραιόκαστρο, Δάσος Μερόπτης, Κοιλιάδα Γορμού, Λίμνη Δελβινακίου	ΖΕΠ
			GR2140001 (Στενά)	Εκβολές Αχέροντα (από Γλώσσα έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα	ΕΖΔ

2. Γενικές Παρατηρήσεις επί του συνόλου των περιεχομένων της μελέτης

2.1. Απουσιάζει από το κείμενο η μη Τεχνική Περίληψη ή Σύνοψη. Σκοπός της μη τεχνικής περίληψης, είναι να καταστήσει τη μεθοδολογία, τα καίρια θέματα και πορίσματα της μελέτης προσβάσιμα και ευκόλως κατανοητά στο ευρύ κοινό, καθώς και στους φορείς λήψης αποφάσεων. Η περίληψη θα μπορούσε να αποτελεί μέρος της μελέτης, ή να διατίθεται σε ξεχωριστό τεύχος για να διασφαλίζεται ευρύτερη διάχυση.

2.2. Να διευκρινιστεί αν έχει εκδοθεί η σχετική Υπουργική Απόφαση και αν οι εν λόγω ΕΠΜ έχουν εναρμονιστεί με αυτή. Σύμφωνα με την παράγραφο 2, του άρθρου 47, του Ν. 4685/2020, «Η περιοχή που καλύπτει κάθε ειδική περιβαλλοντική μελέτη, η διαδικασία σύνταξης και έγκρισης, όπως και οι

προδιαγραφές των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών ορίζονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

2.3. Δε συμπεριλαμβάνεται στη Μελέτη το Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, αν και υπάρχει στον τίτλο.

2.4. Το υπόβαθρο εφαρμογής της οριοθέτησης των ζωνών δημιουργεί τεράστια δυσκολία στην ανάγνωση και την ευκρίνεια των περιοχών. Στα υπόβαθρα που χρησιμοποιούνται, δηλαδή στο συνολικό που περιέχει όλες τις περιοχές κάθε σΠΠΒ αλλά και στο επιμέρους της κάθε περιοχής, παρατηρούμε τα κάτωθι: **(α)** δεν απεικονίζονται όρια νομών, δρόμοι, οδικές αρτηρίες, επαρχιακοί οδοί και τοπωνύμια. **(β)** Δεν αναγράφονται στον συνολικό και στους επιμέρους χάρτες το σύνολο των κωδικών Natura. Συγκεκριμένα η περιοχή της λίμνης Προντάνη, GR2120006, δεν αναγράφεται ούτε στον συνολικό ούτε στον επιμέρους χάρτη. Επίσης η λίμνη Λιμνοπούλα GR2120003 δεν αναγράφεται στον συνολικό χάρτη της περιοχής ΠΠΒΕΚΑ. **(γ)** Η ονομασία της ζώνης «Ελευθεροχώρι» με κωδικό ΖΒΔΦΠ02 λείπει από τον χάρτη. **(δ)** Η Αλβανία απεικονίζεται κάτω από την περιοχή της Σαγιάδας. Ως εκ των προαναφερομένων προτείνουμε οι χάρτες να γίνουν σε υπόβαθρο ΕΚΧΑ με σημεία αναφοράς δρόμους, οικισμούς κλπ και να προσεχθεί η αναγραφή των στοιχείων του κειμένου στους χάρτες.

2.5. Να διευκρινιστεί η αναγκαιότητα απόδοσης μόνο στο δυτικό τμήμα της μελέτης σύντομης ονομασίας (διακριτικός τίτλος ELBA21205 & ELBA21209) και ο κωδικός ζώνης. Αυτό δημιουργεί (α) διαφοροποίηση με τη μελέτη του ανατολικού τμήματος, που θεωρητικά είναι ενιαία με την παρούσα, (β) η κωδικοποίηση δεν γίνεται ενιαία στο κείμενο και στους χάρτες, γιατί ενώ υπάρχει ο κωδικός στο κείμενο και στους πίνακες, δεν εμφανίζεται στους χάρτες.

2.6. Χρήσεις γης και δραστηριότητες στις Ζώνες Προστασίας

Οι απόψεις των μελετητών αναφορικά με τις χρήσεις γης, να μην λαμβάνουν έκταση όταν γράφονται στο κείμενο διότι θα δημιουργήσουν σύγχυση στη συνέχεια κατά τη συγγραφή και εφαρμογή του ΠΔ, καθώς και στις απόψεις των υπηρεσιών που καλούνται ακολούθως να γνωμοδοτήσουν / αδειοδοτήσουν επί των έργων / δραστηριοτήτων στις περιοχές της μελέτης.

2.7. Καθεστώς προστασίας δυτικά της Ηγουμενίτσας

Το καθεστώς προστασίας δυτικά της Ηγουμενίτσας είναι κρίσιμο. Κατόπιν μαρτυριών ιδιοκτητών της περιοχής, σας μεταφέρουμε ότι σχέδια τουριστικής αξιοποίησης και κατοικίας που ήδη έχουν συνταχθεί στη ΖΔΟΕ01 δεν θα μπορέσουν να εφαρμοστούν, αφήνοντας την εγγύς της Ηγουμενίτσας παραθαλάσσια περιοχή (Δρέπανο) χωρίς τουριστική ανάπτυξη. Κάτι τέτοιο αποβαίνει και εις βάρος της βιοποικιλότητας, καθώς η ελεγχόμενη κοινωνικοοικονομική δραστηριότητα αποτελεί μέσο προστασίας του περιβάλλοντος, όπως αναφέρεται στη μελέτη.

Στο σχετικό χάρτη της ΕΠΜ με τις προτεινόμενες ΖΠΦ01 της ΠΠΒΕΚΑ, συμπεριλαμβάνονται στη Θέση Λιουμπέτσι – Κορυφούλες και ιδιωτικές λοφώδεις αγροτολειτουργικές εκτάσεις και ελαιώνες με άνω των χιλίων ελαιόδενδρων. Οι εκτάσεις αυτές είναι παραθαλάσσιες απaráμιλλου φυσικού κάλους και σε απόσταση αναπνοής τόσο από την πόλη της Ηγουμενίτσας όσο και από την φημισμένη πλαζ Δρέπανο – Μακρυγυάλι. Σε αυτές στις ιδιωτικές εκτάσεις, ένα τμήμα καθορίστηκε ως ΖΠΦ01 και απαγορεύεται οποιαδήποτε ιδιωτική ανθρωπογενής εγκατάσταση και δραστηριότητα. Το υπόλοιπο τμήμα της ιδιωτικής έκτασης, επίσης αγροτολειτουργικής μορφής πλέον των 1000 ελαιόδενδρων καθορίστηκε ως ΖΔΟΕ01. Σε αυτό το τμήμα ενώ επιτρέπονται οι τουριστικές εγκαταστάσεις απαγορεύεται όμως η εκτός σχεδίου δόμηση κατοικίας.

Για τους λόγους αυτούς προτείνουμε την αλλαγή της ένταξης της περιοχής από το καθεστώς ΖΔΟΕ01 σε ΖΒΔΦΠ, καθότι αποτελεί τη μοναδική περιοχή ανάπτυξης της περιοχής

3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

3.1. Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης

3.1.1 Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Ηπείρου

Αν και στο κείμενο της μελέτης, γίνεται αναφορά στο ΠΕΣΔΑ Ηπείρου, δεν εξετάζεται ως υπερκείμενος σχεδιασμός, δεν έχει ληφθεί υπόψιν το γεγονός ότι ο ΠΕΣΔΑ Ηπείρου βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης και δεν λαμβάνονται υπόψιν οι προβλέψεις των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) των Δήμων, στα πλαίσια των οποίων προτείνονται οι χωροθετήσεις εγκαταστάσεων περιβαλλοντικών υποδομών.

Δεν γίνεται καμία πρόβλεψη για την περίπτωση εκσυγχρονισμού, επέκτασης, βελτίωσης ή τροποποίησης των περιβαλλοντικά αδειοδοτημένων και υφιστάμενων έργων ή δραστηριοτήτων,

καθώς εντός της μελετώμενης περιοχής, έχουν αδειοδοτηθεί και κατασκευαστεί εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στην Ομάδα 4 «Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών», της Υ.Α. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471/Β') «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη

δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει», όπως τροποποιήθηκε - κωδικοποιήθηκε και ισχύει. Κάποιες από αυτές έχουν αδειοδοτηθεί προ της ισχύος του ΠΔ 59/2018 «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γής».

3.1.2 Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) Ηπείρου

Στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ Ηπείρου, προβλέπεται η εκπόνηση Ειδικών Υδρογεωλογικών Μελετών για τον καθορισμό των ζωνών προστασίας των σημείων ή πεδίων υδροληψίας. Δεν υπάρχει σχετική μέριμνα στη Μελέτη για τα υφιστάμενα σημεία υδροληψίας όπως είναι καταγεγραμμένα στο Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (Ε.Μ.Σ.Υ.).

Επίσης στο ΣΔΛΑΠ δεν υπάρχουν προβλέψεις αναφορικά με τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων όπως εγκαταστάσεις εφοδιαστικής αλυσίδας. Η χωροθέτηση των εγκαταστάσεων εξετάζεται ως προς το εάν επηρεάζονται από τις προβλέψεις του ΣΔΛΑΠ.

3.2. Κτηνοτροφικές - πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις

Δεν υπάρχει πρόβλεψη για τη χωροθέτηση μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων και παραγωγής βιοαερίου στις υφιστάμενες κτηνοτροφικές – πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, στα πλαίσια της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

Επιπλέον δεν τεκμηριώνεται για ποιον λόγο απαγορεύεται η εγκατάσταση νέων κτηνοτροφικών - πτηνοτροφικών εγκαταστάσεων τηρώντας την κείμενη νομοθεσία περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

3.3. Λατομεία, Υδατοδρόμια, Αεροδρόμια και Στρατιωτικές εγκαταστάσεις

Να απεικονιστούν στους χάρτες οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις για να υπάρξει σαφής εικόνα των προτεινόμενων περιοχών στις οποίες επιτρέπεται η χωροθέτησή τους.

3.4. Οδοί – Οδικό δίκτυο

Στις ΖΒΔΦΠ, στις οποίες δεν επιτρέπεται η διάνοιξη νέων οδών, έργα κοινής ωφέλειας δυσχεραίνεται η εξυπηρέτηση των καλλιεργήσιμων εκτάσεων.

3.5. Να δοθούν διευκρινίσεις γιατί προτείνεται η αντικατάσταση των χρήσεων 48.1 και 48.2 με τη χρήση 33, διότι κατά την άποψή μας δεν υπάρχει συνάφεια. Στη συνέχεια αναγράφουμε το περιεχόμενο των χρήσεων 48.1, 48.2 και 33.

(48.1) α) Κατασκευές για τη διαμόρφωση του εδάφους, όπως κλίμακες, τοίχοι, διάδρομοι, κεκλιμένα επίπεδα, μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών, καθώς και κατασκευές για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων. Β) Κατασκευές τον εξωραϊσμό και την αισθητική τους αναβάθμιση, τον εξοπλισμό και την ασφάλειά τους και γενικά κατασκευές για την εξυπηρέτηση του προορισμού των χώρων αυτών γ) Κατασκευές λυόμενες και προσωρινές κατασκευές, δ) Κατασκευές για τη λειτουργία και την εξυπηρέτηση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς

(48.2) α) Κατασκευές δικτύων υποδομής και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, μετά των παραρτημάτων αυτών (υπέργειων και υπόγειων) β) Εγκατάσταση σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό γ) Υπέργειοι και υπόγειοι σταθμοί διανομής ή μέτρησης και ρύθμισης φυσικού αερίου δ) Εγκατάσταση κεντρικών λεβήτων ή μονάδων Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Αποδοτικότητας (ΣΗΘΥΑ) για τηλεθέρμανση ε) Εγκατάσταση σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.

(33) Εγκαταστάσεις παραγωγής, αποθήκευσης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, και συναφείς εγκαταστάσεις

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΕΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

4.1. ΒΙΟ.ΠΑ. Θεσπρωτίας

Στο κείμενο γίνεται αναφορά στο ΒΙΟ.ΠΑ. Θεσπρωτίας και υπόδειξη ότι απεικονίζεται στη ΖΒΔΦΛ05 που είναι η περιοχή αναδασμού Μαργαριτίου. Εν συνεχεία προτείνονται μέτρα λειτουργίας του ΒΙΟ.ΠΑ για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος. Σας υποδεικνύουμε τον λανθασμένο εντοπισμό του ΒΙΟ.ΠΑ. που χωροθετείται εκτός προστατευόμενης περιοχής Natura.

4.2. Διάβρωση παραλιακών μετώπων στις περιοχές του Δρεπάνου και της Λούτσας

Οι παράλιες περιοχές Δρεπάνου και Λούτσας αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα διάβρωσης, φαινόμενο για το οποίο δεν γίνεται αναφορά στη μελέτη, καθώς και στο πως επιδρά στα προστατευτέα είδη. Ως εκ τούτου δεν προτείνονται μέτρα προστασίας τους. Θα μπορούσε να προστεθεί Μέτρο σχετικά με την εντατικοποίηση ελέγχων για τη διάβρωση των ακτών.

4.3. Μέτρο MM21205CF0402 «Αντιμετώπιση της ρύπανσης των υδάτων από τα αστικά/βιομηχανικά λύματα»

Αναφορικά με το μέτρο MM21205CF0402, δεν έχουν ληφθεί υπόψιν οι υφιστάμενες ΕΕΛ (πχ ΕΕΛ Πάργας), καθώς και οι ΕΕΛ που έχουν αδειοδοτηθεί και προγραμματίζεται η κατασκευή τους (πχ ΕΕΛ Καναλακίου)

4.4. Μέτρο MM21205CG0101 «Απαγόρευση της αλιείας»

Το μέτρο αφορά «την απαγόρευση αλιείας στις κοίτες του ποταμού Καλαμά διά παντός και παύση της ερασιτεχνικής αλιείας για 2 έτη σε ολόκληρη τη Ζώνη. Να συνεχίσει να επιτρέπεται μετά από εκπόνηση μελέτης για τον προσδιορισμό του τρόπου, των θέσεων, του χρόνου, των ειδών και της ποσότητας αλίευσης στον θαλάσσιο χώρο και στα οικοσυστήματα γλυκών υδάτων».

Θα πρέπει να συγκεκριμενοποιηθεί το πλαίσιο ελέγχου του μέτρου, δηλαδή να είναι σαφές ποιος θα ελέγχει την εφαρμογή του (πχ Λιμενικό Σώμα). Επιπλέον στην περιοχή της Σαγιάδας υπάρχουν επαγγελματίες αλιείς. Να υπάρχει συγκεκριμένη πρόβλεψη για τη βιωσιμότητα του επαγγέλματος, πάντα εντός του πλαισίου προστασίας των προστατευόμενων ειδών.

4.5. Μέτρο MM21205CI0201 «Εξάλειψη *Myocastor coyrus*» & MM21205CI0601 «Μελέτη για τον *Myocastor coyrus*»

Θα έπρεπε να προηγηθεί χρονικά το MM21205CI0601 του MM21205CI0201. Να εκπονηθεί το διαχειριστικό σχέδιο και στη συνέχεια να ακολουθηθούν πρακτικές εξάλειψης του είδους.

4.6. Μέτρο MM21205CN0103 «Συμβολή της ΜΔΠΠ σε σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας»

Κατά την υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, γνωμοδοτεί ο ΟΦΥΠΕΚΑ όπως και όλοι οι αρμόδιοι φορείς. Γνωμοδοτεί επίσης κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων σε προστατευόμενες περιοχές. Ο έλεγχος όμως και η συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων είναι αρμοδιότητα των Περιφερειών. Ως εκ των προαναφερομένων, δεν εξειδικεύεται η αναγκαιότητα και η σκοπιμότητα λήψης του μέτρου.

4.7. Μέτρο MM21205CW0204 «Μελέτη αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης και χαρτογραφική απεικόνιση των τύπων οικοτόπων»

Το μέτρο, αν και πολύ χρήσιμο, θα έπρεπε να είναι βραχυπρόθεσμο με αναφορά σε περιόδους επικαιροποίησης των δεδομένων. Επιπλέον η μελέτη αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης και η

χαρτογραφική απεικόνιση των τύπων οικοτόπων, θα έπρεπε να είχε ήδη υλοποιηθεί για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης.

4.8. Μέτρο MM21205CW0205 «Μελέτη για ρύθμιση λειτουργίας φράγματος»

Η αδειοδότηση και η λειτουργία των υποδομών - σταθμών υδροηλεκτρικής ενέργειας, υπάγεται σε συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο και γίνεται από αρμόδιους φορείς. Επιπλέον γίνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ). Να ελεγχθεί ο συσχετισμός του μέτρου με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο.

4.9. Μέτρο MM21205CG0701 «Εφαρμογή συνιστώμενων πρακτικών στις υδατοκαλλιέργειες

Το μέτρο αφορά στην εφαρμογή συνιστώμενων πρακτικών στις υδατοκαλλιέργειες ("Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για μια πιο βιώσιμη και ανταγωνιστική υδατοκαλλιέργεια στην ΕΕ για την περίοδο 2021 έως 2030") όπως η χρήση μικρότερων και περισσότερων κλωβών σε ευθεία διάταξη με μεγάλα διαστήματα (καλύτερη διασπορά των οργανικών συστατικών, περισσότερο διαθέσιμο οξυγόνο για τα καλλιεργούμενα είδη) και η αποφυγή μη αναγκαίας τροφοδοσίας (λιγότερη εισροή οργανικών συστατικών). Δεν διευκρινίζεται αν συμπεριλαμβάνονται στις προβλέψεις του μέτρου και οι ιχθυοκαλλιέργειες και δημιουργεί απορία το γεγονός, ότι μένει αόριστο και θεωρητικό χωρίς συγκεκριμένο πλαίσιο εφαρμογής (αρμόδιος Φορέας Υλοποίησης, συγκεκριμένες προτάσεις εφαρμογής).

4.10. Μέτρο MM21205CN0102 «Καθαρισμός ρεμάτων»

Το μέτρο αφορά τον έλεγχο και προληπτικό καθαρισμό των κοιτών των ρεμάτων για την αποκατάσταση της φυσικής τους ροής. Να δοθούν περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τη σκοπιμότητα του μέτρου. Όσον αφορά τους στόχους που εξυπηρετεί *«Προστασία από φυσικές καταστροφές που προκαλούνται από πλημμύρες, πυρκαγιές, ξηρασία ώστε να αποφευχθεί η όξυνση των οικονομικών ανισοτήτων απέναντι στην κλιματική αλλαγή»*, δεν γίνεται κατανοητός ο συσχετισμός με το προστατευτέο αντικείμενο. Ο καθαρισμός των ρεμάτων γίνεται από τις αρμόδιες Περιφέρειες και τους ΟΤΑ, εντός του πλαισίου της πολιτικής προστασίας.

4.11. Μέτρο MM21205CW0204 «Μελέτη αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης και χαρτογραφική απεικόνιση των τύπων οικοτόπων

Το μέτρο αφορά την καταγραφή χλωριδικής σύνθεσης τύπων οικοτόπων, με έμφαση στα τυπικά είδη κάθε οικοτόπου με τη βοήθεια επιλεγμένων δειγματοληπτικών επιφανειών σε υψομετρική διαβάθμιση και σε σχέση με άλλους οικολογικούς παράγοντες. Αφορά στο σύνολο των τύπων οικοτόπων που έχουν καταγραφεί στην περιοχή μελέτης και περικλείονται εντός της οριοθετημένης περιοχής, όπως περιλαμβάνονται στο σχετικό χάρτη βλάστησης-τύπων οικοτόπων. Αντικείμενα της δράσης αποτελούν: α) η απογραφή της παρούσας χλωριδικής και οικολογικής δομής με βάση ένα σχέδιο δειγματοληψίας μόνιμων επιφανειών βλάστησης, β) η διερεύνηση της απόκλισης σε σχέση με τη σύνθεση ως προς τα τυπικά είδη (αντιπροσωπευτικότητα δομής κάθε τύπου οικοτόπου) με βάση τα πρότυπα για τον εκάστοτε τύπο οικοτόπου σε εθνικό επίπεδο, γ) η συμπλήρωση των χλωριδικών στοιχείων ώστε να έχουμε κατά το δυνατό πληρέστερη γνώση της φυτοποικιλότητας των ορεινών οικοσυστημάτων σε όλες τις εποχές και σε όλους τους τύπους βλάστησης/οικοτόπων εφαρμόζοντας την ίδια ένταση δειγματοληψίας, δ) η χωρική απεικόνιση της σημερινής κατανομής της ποικιλότητάς τους, της κατάστασης διατήρησής τους στην περιοχή μελέτης. Η παραπάνω καταγραφή θα έπρεπε να είχε ήδη υλοποιηθεί στα πλαίσια της αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης, για την παρούσα μελέτη.

4.12. Μέτρο MM21205CW0205 «Μελέτη για ρύθμιση λειτουργίας φράγματος»

Το μέτρο αφορά την πραγματοποίηση μελέτης για πιθανές επιπτώσεις των υποδομών σταθμών υδροηλεκτρικής ενέργειας στους ιχθυοπληθυσμούς και τους τόπους αναπαραγωγής τους καθώς και στα παρυδάτια πτηνά ώστε να αποφεύγεται η αλλοίωση της κοίτης και των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του ποταμού κατά το μέγιστο δυνατόν και ρύθμιση της λειτουργίας του φράγματος ανάλογα με τις ανάγκες της πανίδας. Οι επιπτώσεις των εν λόγω υποδομών ελέγχονται κατά τη φάση της αδειοδότησής τους με την αντίστοιχη γνωμοδότηση του ΟΦΥΠΕΚΑ.

4.13. Μέτρα MM21209CC0301 «Ρύθμιση λειτουργίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας», MM21209CC0302 «Μελέτη Φέρουσας Ικανότητας ΑΠΕ» & MM21209CC1401 «Ειδικές διαχειριστικές ρυθμίσεις για την αδειοδότηση εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας»

Το μέτρο MM21209CC0301 αφορά την «ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων κατά τη διάρκεια λειτουργίας και μετά το πέρας κύκλου ζωής τους. Όσον αφορά τους ΑΣΠΗΕ, εγκατάσταση νέων

τεχνολογιών ανίχνευσης και απομάκρυνσης, όπως: α) Εγκατάσταση συστημάτων με κάμερες και αυτόματη ανάλυση μέσω λογισμικού και συσκευές ακουστικής προειδοποίησης ώστε, σε περίπτωση ανίχνευσης πιθανής πρόσκρουσης ειδών ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού των περιοχών (όπως αρπακτικών) είτε να εκδιώκονται τα πουλιά με ακουστικό ερέθισμα είτε να διακόπτεται η λειτουργία, β) χρήση παθητικών μέτρων αποτροπής πρόσκρουσης όπως χρωματισμός ενός πτερυγίου ανεμογεννήτριας. Μετά το πέρας κύκλου ζωής, λήψη μέτρων απομάκρυνσης και αποκατάστασης σύμφωνα με τους όρους των ΑΕΠΟ».

Στις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις των εν λόγω έργων προβλέπονται μέτρα προστασίας κατά τη λειτουργία τους. Θα έπρεπε το μέτρο να είναι πιο συγκεκριμένο σχετικά με το εάν θα προβλεφθούν επιπλέον μέτρα ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων και μέσω ποιας διαδικασίας θα εφαρμοσθούν. Επίσης το μέτρο αυτό θα έπρεπε να συνδυαστεί με τα μέτρα MM21209CC0302 και MM21209CC1401. Επιπλέον τα μέτρα MM21209CC0302 και MM21209CC1401 έπρεπε να είναι προτεραιότητας 1, άμεσα και συγκεκριμένα λόγω του μεγάλου αριθμού νέων αιτήσεων για έργα ΑΠΕ στην περιοχή.

4.14. Μέτρο MM21209CF0301 «Απαγόρευση μη ήπιων δραστηριοτήτων αναψυχής»

Το μέτρο αφορά την απαγόρευση μη ήπιων (οχλουσών) δραστηριοτήτων αναψυχής κατά τις οποίες προκαλείται όχληση στο προστατευτέο αντικείμενο από θόρυβο, φώτα, ρύπους ή απόβλητα (σκι, μότοκρος, αναρρίχηση, μηχανοκίνητα σκάφη κ.ά.). Να αποσαφηνιστεί περαιτέρω το μέτρο με την παράθεση πινάκων με τις οχλούσες και μη δραστηριότητες.

4.15. Μέτρο MM21209CF0303 «Ρύθμιση της τουριστικής δραστηριότητας»

Το μέτρο αφορά τον χρονικό, αριθμητικό και χωρικό περιορισμό της προσέλευσης των τουριστών ανάλογα με τις ευαίσθητες αναπαραγωγικές περιόδους της πανίδας. Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των τουριστών ώστε να προωθείται ο σεβασμός τους στο περιβάλλον. Υποχρέωση των τουριστικών επιχειρήσεων να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη μείωση της όχλησης και της ρύπανσης που προκύπτει από την εν λόγω δραστηριότητα (π.χ. καθαρισμός του περιβάλλοντος, αποτροπή διατάραξης των ειδών από τους τουρίστες). Είναι ασαφές και θα πρέπει να αναλυθεί περαιτέρω.

4.16. Μέτρο MM21209CG0201 «Ορισμός αριθμού θηραμάτων»

Το μέτρο αφορά τον περιορισμό του αριθμού ή του είδους θηραμάτων που επιτρέπεται ο κάθε κυνηγός να θηρεύσει ανά εποχή και ιδιαίτερα κατά την αναπαραγωγική περίοδο των αρπακτικών. Να δοθεί η μεθοδολογία εφαρμογής του μέτρου

4.17. Μέτρα MM21209CI0701 «Αντιμετώπιση του μεταχρωματικού έλκους των πλατάνων» & MM21209CI0702 «Προληπτικός έλεγχος για την αντιμετώπιση του μεταχρωματικού έλκους των πλατάνων»

Η μέχρι σήμερα εμπειρία αποδεικνύει ότι οι παραπάνω πρακτικές δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης του μεταχρωματικού έλκους των πλατάνων. Θα έπρεπε να υπάρχει πιο καινοτόμα και αποτελεσματική προσέγγιση.

4.18. Πρόταση μέτρων σχετικά με την υφαλμύρωση

Θεωρείται σοβαρή παράλειψη η απουσία μέτρων σχετικά με το φαινόμενο υφαλμύρωσης που παρατηρείται στις παράκτιες περιοχές και πως αυτό επιδρά στα προστατευτέα είδη Όπως δηλώσαμε στην εισαγωγή το Τ.Ε.Ε. – Τμήμα Ηπείρου θεωρεί απαραίτητη τη θεσμοθέτηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, των Σχεδίων Διαχείρισης και των Προεδρικών Διαταγμάτων που θα ακολουθήσουν. Στην κατεύθυνση αυτή επισημαίνοντας την κρισιμότητα του θέματος της περιβαλλοντικής προστασίας, αναμένουμε οι προτάσεις μας να ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν.

Κοινοποίηση:

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας
 - Γραφείο Γενικού Γραμματέα
 - Γραφείο Συντονιστή
- Περιφέρεια Ηπείρου
 - i) Γραφείο Περιφερειάρχη
 - ii) Γραφείο Περιβάλλοντος
- Δήμο Ηγουμενίτσας – Γραφείο Δημάρχου
- Δήμο Πάργας – Γραφείο Δημάρχου
- Δήμο Σουλίου – Γραφείο Δημάρχου
- Δήμο Φιλιατών – Γραφείο Δημάρχου
- Τ.Ε.Ε. – Γραφείο Προέδρου
- Περιφερειακά Τμήματα Τ.Ε.Ε.
- Μ.Μ.Ε. Ηπείρου